

Forsikringsmæglervirksomhed

Markedsudvikling 2013

Indholdsfortegnelse

1. Konklusioner	3
2. Hovedtendenser i forsikringsmæglernes årsregnskaber	4
Tabel 1: Forsikringsmæglere - uddrag af indberetninger 2008- 2013	4
Figur 1: Antal forsikringsmæglere fordelt på størrelse (omsætning) 2013.....	4
Figur 2: Omsætning fordelt på størrelse 2013	5
Tabel 2: Forskellige mål for markedskoncentration.....	5
3. Øget konkurrence om små og mellemstore virksomheder	6
4. Agenturer	6
5. Uddannelse og ansøgninger om at blive forsikringsmægler	7
6. Indberetningerne for forsikringsmæglere	7
7. Om statistikken.....	8

Markedsudviklingen i 2013 for forsikringsmæglervirksomhed

1. Konklusioner

Forsikringsmæglernes omsætning fra forsikringsformidling udgjorde 1.211 mio. kr. i 2013 mod 1.223 mio. kr i 2012, svarende til et fald på 1 pct.

Ud af den samlede omsætning ved formidling af forsikring kan 68 pct. henføres til formidling af skadesforsikring, imens de resterende 32 pct. kan henføres til livsforsikring.

De store selskaber står for langt den største del af omsætningen. De fem største forsikringsmæglervirksomheder tegner sig således for en markedsandel på 72,1 pct. af den samlede omsætning, hvilket dog er et mindre fald i forhold til 2012.

2. Hovedtendenser i forsikringsmæglernes årsindberetninger

Forsikringsmæglernes omsætning fra forsikringsformidling udgjorde 1.211 mio. kr. i 2013, hvilket svarer til et fald på 1 pct. i forhold til året før, jf. tabel 1. Den stabile udvikling skal ses i forhold til, at nogle mæglere har oplevet et fald i omsætningen, mens andre har haft en forøget omsætning.

Tabel 1: Forsikringsmæglere - uddrag af indberetninger 2008- 2013

Mio. kr.	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Vækst pr. år	
							2012-2013	2008-2013
Vederlag modtaget fra kunder i alt	651	667	715	880	1.223	1.211	-1%	13%
Omsætning fra forsikringsformidling	1.148	1.162	1.116	1.119	1.223	1.211	-1%	1%
Antal virksomheder	153	143	143	148	150	144		

Anm.: 1. juli 2011 blev det forbudt at ophæve provisioner. Det betyder, at vederlag modtaget fra kunder og omsætning er ens i 2012 og 2013. Før 2012 udgøres omsætningen af vederlag fra kunder og netto provisioner fra forsikringselskaber.

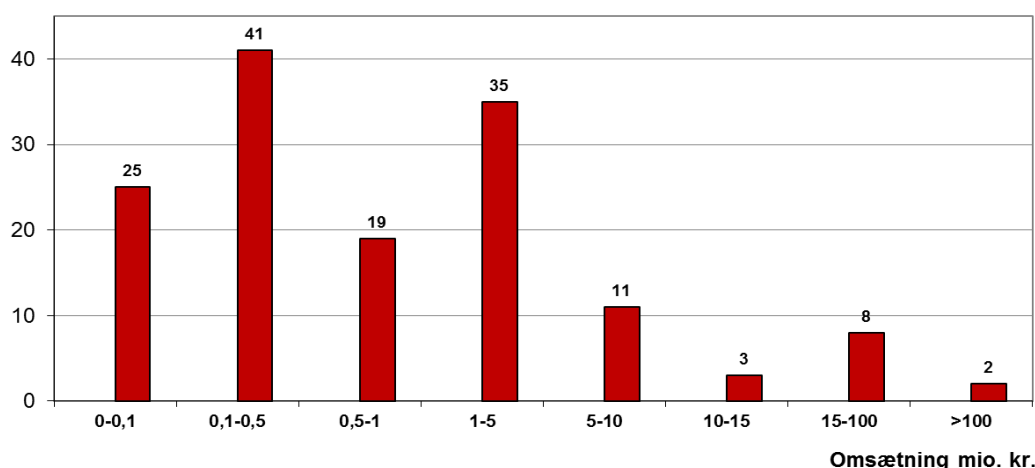
Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Omsætningen fra forsikringsformidling har i perioden fra 2010 til 2012 været stødt stigende. I 2013 opleves for første gang i perioden et fald. Ydermere ses, at antallet af institutter er faldet fra 150 til 144 i 2013.

Forsikringsmæglerbranchen er kendetegnet ved få store og mange små selskaber. Der er 85 selskaber i 2013 med en omsætning på mindre end én mio. kr. og kun 13 selskaber med en omsætning på over 10 mio. kr., jf. figur 1.

Figur 1: Antal forsikringsmæglere fordelt på størrelse (omsætning) 2013

Antal forsikringsmæglerselskaber

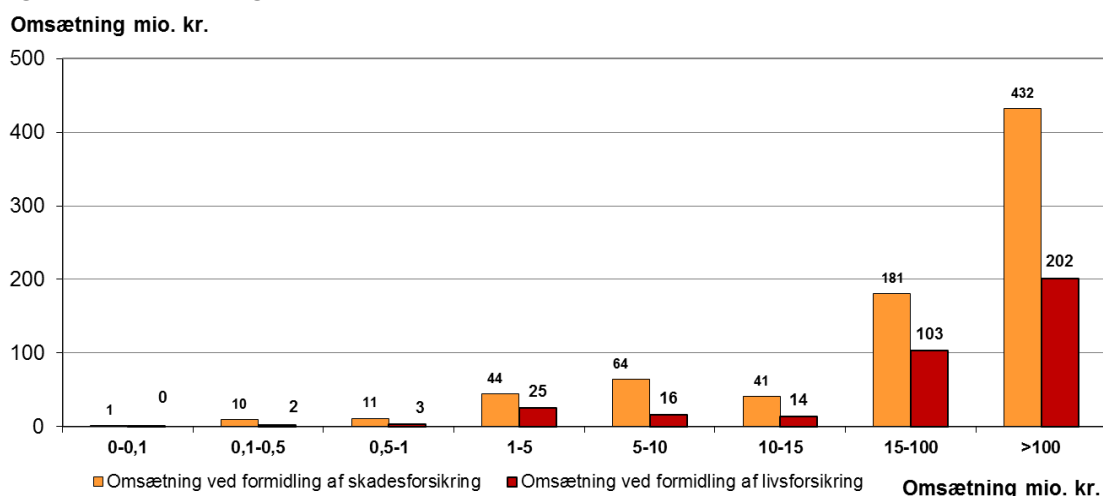

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Ud af den samlede omsætning på godt 1,2 mia. kr¹. stammer 784 mio. kr. fra formidling af skadesforsikring, svarende til 68 pct. De resterende 364 mio. kr. hidrører fra formidling af livsforsikring (32 pct). Sammenlignet med 2012 angiver dette en relativ forøget formidling af skadesforsikring.

Mæglere med en omsætning på over 100 mio. kr. havde en samlet omsætning ved formidling af skadesforsikring på 432 mio. kr. svarende til 55 pct. af den samlede skadeforsikringsomsætning i 2013, jf. figur 2. En tilsvarende fordeling ses på formidling af livsforsikring, hvor procentsatsen ligeledes er 55 pct.

Figur 2: Omsætning fordelt på størrelse 2013

Anm.: Omsætningen indeholder ikke vederlag fra kunder for efterfølgende administration og rådgivning.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

De store selskaber står for langt den største del af omsætningen. Det største selskabs omsætnings andel er mere end en tredjedel af den samlede omsætning, imens de fem største selskaber råder over næsten tre fjerdedele af omsætningen, jf. tabel 2.

Tabel 2: Forskellige mål for markedskoncentration

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Største selskab	36,6%	38,4%	39,5%	41,7%	39,7%	37,7%
Top 3	62,7%	65,4%	64,8%	67,2%	68,3%	65,0%
Top 5	70,4%	72,1%	71,7%	73,2%	73,5%	72,1%

Anm.: Tabellen er baseret på omsætningen efter fradrag af afgivne provisioner og vederlag. I 2012 og 2013 er fradraget nul pga. provisionsforbuddet.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Markedskoncentrationen er aftaget lidt sammenlignet med 2012. Således er det største selskabs andel af omsætningen faldet fra 39,7 pct. til 37,7 pct., de tre størstes fra 68,3 pct. til 65,0 pct. og de fem størstes fra 73,5 pct. til 72,1 pct.

¹ Den samlede omsætning er mindre end omsætning fra forsikringsformidling fra tabel 1, da beløbet er eksklusiv vederlag fra kunder for efterfølgende administration og rådgivning.

3. Øget konkurrence om små og mellemstore virksomheder

En tendens på mæglermarkedet er, at de store mæglervirksomheder er begyndt at interessere sig for de små og mellemstore virksomheder i modsætning til tidligere, hvor det primært var de store virksomheder, der blev serviceret af denne gruppe. Disse virksomheder har modtaget individuel rådgivning om alle deres forsikringsforhold, ligesom mæglerne har foretaget udbud og indhentet konkrete tilbud på virksomhedens forsikringsordninger. Små og mellemstore virksomheder blev tidligere betjent af små forsikringsmæglervirksomheder. Nu har de store mæglervirksomheder fundet behov for at udvide deres aktiviteter og deres kundesegment.

Udfordringen for de store mæglerhuse har været at udarbejde koncepter, der er attraktive både indholdsmæssigt og økonomisk for små og mellemstore virksomheder og som samtidig er rentable for mæglervirksomhederne. Der arbejdes derfor på at få skabt en mere prisbillig rådgivning i forhold til kundernes størrelse og behov, mens forsikringerne tilvejebringes via puljer af flere mindre kunder.

Ligeledes ses en tendens til, at kunder med samme behov og/eller samme profil placeres i en portefølje, der sendes i udbud hos forsikringsselskaberne, eller der indhentes tilbud fra et antal forsikringsselskaber på den samlede portefølje.

De små og mellemstore virksomheder kan vælge mellem forskellige løsninger, f.eks. kan de vælge at få både individuel rådgivning, samtidig med at nogle af deres forsikringer samles i porteføljer. Virksomhederne har også mulighed for kun at gå til mægleren med en enkelt forsikring, der så indgår i en pulje, hvorved virksomheden opnår en bedre aftale på den enkelte forsikring. Virksomhederne får altså ikke nødvendigvis en gennemgang af samtlige af deres forsikringsordninger, men kan nøjes med at få rådgivning på den ordning, hvor virksomheden mener, den har et behov.

4. Agenturer

En anden ny tendens blandt mæglerne er oprettelse af agenturer. Et agentur er karakteriseret ved, at man sælger forsikringsprodukter på et forsikringsselskabs vegne, og at de kunder, som agenten betjener, tilhører forsikringsselskabet. Derved adskiller agenturvirksomheden sig væsentligt fra mæglervirksomheden, hvor mægleren er uafhængig af forsikringsselskaberne og aflønnes af kunden. Agenturerne tilbyder typisk forskellige former for tillægsforsikringer, og kundesegmentet er små og mellemstore virksomheder og privatkunder.

Agenturerne skal efter lov om forsikringsformidling være selvstændige, juridiske enheder, da der ikke må drives agentvirksomhed og mæglervirksomhed fra det samme selskab. Derudover opererer agentvirksomhederne typisk inden for nogle andre forsikringsområder end de områder, mæglervirksomhederne opererer indenfor. Mæglerne vil derfor aldrig eller sjældent sende deres udbud til deres eget agentur, ligesom kunderne sjældent vil være kunde både hos mægleren og agenturet – hvis de er, vil det være på forskellige forsikringstyper, f.eks. ligger hele kundens pensionsordning hos mægleren, mens kunden måske tilkøber en tillægsforsikring mod misbrug af kundens bankkonti hos agenturet.

Den nuværende forsikringsformidlingslov implementerer forsikringsformidlingsdirektivet fra 2002. Dette direktiv er nu under revision og forhandles i øjeblikket på rådsniveau. Med det nye direktiv er der lagt op til, at der bliver indført krav om mægleres håndtering af interessekonflikter og håndtering af klager. Dette vil bl.a. få indflydelse på håndteringen af de interessekonflikter, der kan opstå i forhold til mæglere, der også har et agentur.

5. Uddannelse og ansøgninger om at blive forsikringsmægler

Personer, der ønsker at udøve forsikringsmægling som ansat forsikringsmægler i en godkendt forsikringsmæglervirksomhed, skal have en personlig tilladelse som forsikringsmægler. Ansøgeren skal kunne dokumentere teoretisk uddannelse og praktisk kunnen om forsikringsmæglervirksomhed, jf. uddannelsesbekendtgørelsen. Som hovedregel dokumenteres den teoretiske uddannelse ved at fremvise et eksamensbevis for bestået forsikringsmæglereksamen inden for enten livforsikringsmæglervirksomhed eller skadeforsikringsmæglervirksomhed fra Forsikringsakademiet. Den praktiske kunnen dokumenteres med en arbejdsgivererklæring om mindst 2 års ansættelse i en godkendt forsikringsmæglervirksomhed eller ansættelse i forsikringsselskab, hvor tilsvarende kundskaber om forsikringsmægling er erhvervet. Endvidere skal ansøger kunne opfylde reglerne om fit & proper.

Finanstilsynet har hjemmel til at dispensere for den teoretiske kunnen, og af tilsynets praksis følger det, at anden relevant teoretisk uddannelse, der kan ligestilles med de krav, der er fastsat til forsikringsmægleruddannelsen, kan danne baggrund for den konkrete vurdering af dispensationsansøgningen. Den praktiske kunnen om forsikringsmæglervirksomhed skal stadig være opfyldt, men skal være i en kombination af langvarig ansættelse i et eller flere forsikringsselskaber og mindst 2 års ansættelse som forsikringsmæglerassistent i en godkendt forsikringsmæglervirksomhed.

Ligeledes følger det af praksis, at der i forhold til den teoretiske viden også kan lægges vægt på, om ansøger blot har bestået relevante moduler og kurser på Forsikringsakademiet/ andre relevante uddannelsesinstitutioner uden at tage en form for afsluttende eksamen på den pågældende uddannelse, som berettiger til et samlet uddannelsesbevis.

Fra januar til august 2014 er 19 ud af 23 tilladelser givet på baggrund af en dispensationsansøgning.

De store mæglervirksomheder har givet udtryk for, at forsikringsmægleruddannelsen ikke er fleksibel nok, eller giver mening i forhold til den form for mæglervirksomhed, de udøver, idet der bør være mere fokus på risikostyring og helhedstænkning og mindre fokus på produktkendskab. Det kommende forsikringsformidlingsdirektiv omhandler også uddannelseskrav, og tilsynet vil derfor vurdere den nuværende forsikringsmægleruddannelse, når direktivet skal implementeres i forsikringsformidlingsloven.

6. Indberetningerne for forsikringsmæglere

Forsikringsmæglervirksomheder skal efter forsikringsformidlingsloven indberette kalenderårets indtjening med specifikation af indtægternes fordeling til tilsynet. Mæglervirksomhederne skal bl.a. indberette antallet af afsluttede udbud og angive i hvilket forsikringsselskab kunderne var placeret før og efter udbuddet.

I indberetningerne fra 2013 har det vist sig, at der er problemer i forhold til indberetningerne for netop antallet af udbud, idet der har været tvivl om, hvad der menes med angivelsen af "samlede antal udbud". Nogle mæglere har fejlagtigt angivet antallet af selskaber, der har modtaget kundens ønske om tilbud, mens andre rigtig nok har angivet antallet for, hvor mange udbud der er gennemført.

Udover denne fejl har indberetningsskemaerne også vist sig at være uhensigtsmæssigt opbygget på skadesområdet, hvor de indberettede tal ikke giver et retvisende billede af udbuddene.

På denne baggrund har tilsynet besluttet at revidere vejledningen for indberetninger og eventuelt også selve indberetningerne.

For at sikre en ensartet indberetning vil tilsynet afholde et seminar omkring de lovpligtige indberetninger og de elektroniske indberetningsformularer i februar 2015.

7. Om statistikken

Tallene i artiklen er baseret på indberetninger til Finanstilsynet for kalenderåret 2013. Forsikringsmæglere indberetter kun uddrag af deres årsregnskaber til Finanstilsynet. Derfor bygger analysen af forsikringsmæglernes omsætning på en gennemgang af de omsætningskilder, der indberettes til Finanstilsynet. Der henvises til Finanstilsynets hjemmeside for en oversigt over forsikringsmæglere i Danmark.